

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 15.
Telefonszáma: 14.

Előfizetési árak: egész évre 180 K, félfévre 80 K,
negyedévre 40 K, egy óra 13-30 K. Egyéni szám ára 2 K.

Felolvasó szerkesztő:

ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-szövetség
hivatalos lapja.

Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

Szemle.

Szeptember elseje. Az iskolák kapui ismét kinyitnak a tanulni vágyó, tudomány-szomjas tanulójúság előtt. A városok ismét megnépesednek, mint zümmögő, szorgos méhraj lepi el az utcákat a vidám, mozgékony fiatalok. Tele reménnyel duzzadó szülők járják gyermekeikkel az iskolák hivatalos helyiségeit s a könyvesboltokat. Megfigyelem az arccokat, ellesem a beszélgető csoportok beszédanyagát s mosolygók a sok csillogó szappanbuborék felett, mely oly hamar szét fog pukkanni. Itt egy nénike dicsekszik, hogy fia jól tanul, belőle papot fognak nevelni, a másik még nem tudja, mi lesz a fiából, de tanulni kell, mert hisz a tanult ember élete mégis könnyebb, mint azé, ki naphosszat nehéz munkában fáradoz; ott egy magyaros öltözékű bácsika vigasztalja, gyermeke vállát átkarolva, a siránkozó csemetét, közben szítja a papokat, mert megbuktatták a fiút, de egyben sugja is a reménydús csemetének: „ne sírj, nem kell inasnak lenned, úr leszel, majd csak elvégzed valahogy az iskolát”. A sok mindenfélől felhangzó beszélgetésből, mely nagyobbbrészt az iskolai dolgok körül forog — de szó hangzik a nehéz, a drága élet, az általános közállapotokról is —, ezt a pár szót kiragadom: „majd csak elvégzed valahogy az iskolát” és olvasóm elé állítom, hogy gondolkozhassanak rajta egy keveset.

Ma Csonka-Magyarország egy négyzetkilométerre átlagos számmal harminc hivatalnokember esik, míg ellenben iparos alig a felényi. Nem gondolják, kérem, hogy ez annak a „nem kell inasnak lenned, majd csak elvégzed valahogy az iskolát”-féle gondolkozásmódnak a következménye? A magyar muradiságnak a lépfeneje, szülőanyja, hogy ma Magyarországon a hivatalnokok százezer nyomorog, éheznek, nélkülöz, rongyokban jár. Magyarországon lenéztek, semmibe se vették az iparost, a kereskedőt, de a legutolsó kis irnokocska is már „tekinetes úr” volt. Magyarországon szégyen volt mesterséget tanulni a középosztály gyermekeinek és a kissé tehetősebb gazda is arra igyekezett, hogy „urat” neveljen fiából. Hát kérem szeretettel, nézzék most meg ezeket a százezeret számláló nyomorgó urakat, kik tudományukat szívesen felcserélnék két hold saját földeskeivel, a kaptalával, gyalupaddal és más jövedelmező mesterséggel. — Szülők! gondolkozzatok valahogy arról a „majd csak elvégzed az iskolát”-féle szólamódokról. Jó lesz ez így a jövőben is?

„Csonka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

A nyugatmagyarországi helyzet.

Bécs, szept. 1.

A Neue Freie Presse jelenti Bécsből: Az éjszaka általában nyugodtan telt el, minden nagyobb összejövetél nélkül. A helyzet változatlan. Antánt tiszt érkezett. A nyugati országhatárt szövetséges hadosztályok szállták meg.

Bécs, szept. 1.

(M. T. I.) A Neue Freie Presse értesítése szerint Ausztria jegyzékét Nyugat-Magyarország kérdésében átadták a nagykövetség tanácsának. Ezen hírek szerint a döntés rövidesen várható.

Bécs, szept. 1.

A Neues Wiener Tagblatt beavatott helyről arról értesül, hogy a hírek, melyek arról szólnak, mintha a kisántant valamelyik állammandátumot nyert volna arra, hogy Magyarország ellen katonai rendszabályokat alkalmazzon, ezidő szerint legalább is korainak mondhatók.

Bécs, szept. 1.

(M. T. I.) A lapok jelentik, hogy Grätz Gusztáv dr. volt magyar külügyminiszter látogatást tett Schobel szövetségi kancellárnál és Nyugat-Magyarország képezte a két államférfiu megbeszélésének tárgyát. Noha dr. Grätz Gusztáv egyelőre nem hivatalos kiküldetésben járt el, a lapok lázadóva írnak erről a nagyjelentőségű látogatásról.

Uj párt a Felvidéken.

Prága, szeptember 1.

A Felvidéken egy új magyar párt alakult, amelynek neve a „Felvidék Polgári Pártja”. Az új párt liberális lesz, magyar érzülettel, főleg az intelligencia és tőkésnek a pártja lesz. Több magyar, volt aktív politikus már bejelentette a pártba való belépését. A Kassai Újság közli az új párt programját. Többek között követeli a párt, hogy a köztársaság elnökét korlátlan népszavazással válasszák meg; követeli a parlament újjászervezését, mégpedig gazdasági alapon, hogy gazdasági szakembereket nyervejenek a parlamenti munka számára. A törvényjavaslatokat terjesszék jóváhagyás végett a választók elé referandum formájában; követelik a katonai fennszabályok bevezetését és külön kisebbségi minisztérium megalakítását; az iskola-politika megváltoztatását, különösen a felekezeti iskoláknál feltétlenül az állami felügyelet törvényének

hatályonkívül helyezését és végül az igazságszolgáltatás ügyeinek modern demokratikus újjászervezését. A cseh lapok megjegyzik, hogy ez a pártalakulás a tót pártnak veszedelmes konkurrensé lesz, mert a tótoknak nincsenek tanult politikussai, míg az új pártban a tanult politikusok nagyon sokan lesznek.

A pénzügyminiszter rendelete a kiűrtett területekre vonatkozólag.

Budapest, szept. 1.

M. T. I. jelenti: A pénzügyminiszter rendeletet bocsátott ki a jogosztáv megszállás alól felszabadult területek a magyar háborús államadósság nösztrifikálásának előkészítése tárgyában.

A nagy pör

utolsó fázisai peregnék le szemünk előtt és mint egy borzalmas sikoly, mely a lelkek mélyére hat, hasít végig a vádát képviselő Szilassy ügyész szava Csonka-Magyarországon: „Azon a végzetes napon, amikor a gyilkosok fegyverdörrenése után a haldokló Tisza István ajkáról elhangzott az utolsó sóhaj, abban a percben kezdődött ennek a szerencsétlen hazának a végpusztulása is”.

Dörögnek, mint súlyos pöröly títéseinek visszhangja, az átkos nehézségű, vádoló szavak, felverik a mohosodni kezdő szomorú sirhalom csendjét, melyben Nagy-Magyarország van eltemetve. Tetemre hívnak a holtakhoz, az ártatlan elvérzettekhez, tetemre az elszakított országrészekhez, tetemre mindenkihez és mindenhez, ami elpusztult s ami elveszett. Keresi, kutatja, kik voltak azok, akik „mint hiénák, mint farkasok, úgy rohantak az önfiai által letipott haza testére és az ellenséggel vetekedve marták, tépték, szaggatták és az ellenség kezére játszották azt a földet, amit mi hazánknak nevezünk, amit mi rajongva szeretünk és amit a mi ősapáink vérükkel védelmezték”. Az ügyész szava száll, hatalmas szárnyacsapásokkal szárnyal ki a törvényszéki tereméből, száll hegyeken, vizeken át, száll túl a szük magyar határon; zúg, sikolt, ordít, mint tisztító vihar földrázó nagy szele: „Tetemrehívás ez és mindenkinek számot kell adni sáfarkodásáról”. Számot kell adni mindenkinek, a sajtónak is sáfarkodásáról.

De hol vannak az őszirózsás napokon viharadárként keringő sötét vészmadarak, hol vannak az uszító verebek, hol a testvériség, egyenlőség, szabadság

bájdalát csicsergő októberi pacsirták? Miért hallgatnak most lezárt ajakkal, midőn elérkezett a számadások napja? Miért talált süket fülekre az ügyész haragsávi szava? Miért nem ordítanak feszítőd meg-et a forradalmi főhullajtarok, miért nem kiabálnak szokásuk szerint tolvajt, hogy eltereljék magukról a közfigyelmet? Elhangzott a vád, tehát feleljenek! Nem! Szerintük előkelőbb, szalonképesebb a hallgatás, mint a felelet és inkább más hurokat pengetnek.

A többek között a kedves Az Est, az októberi főkolompos, így csicsereg minapi vezető cikkében: „Egy Jókai fantáziája tudná talán szines szalakkból kihimezni, mívé lehetett volna ez az ország, ha természetes vérkeringését alá nem köti, kivirulását meg nem akasztja Ausztriával való összefüggésünk... Gondoljuk el, mily magasra emelkedik egy huszmillió német, amelynek földjét a kegyes Gondviselés minden jóval dúsan elárasztotta...“

Csodálatos ez a naivság! Hályogvetés az olvasó szemére! Azok a szemelvények, amelyeket az ügyész vádbeszéde során az egyes lapokból felolvasott, egész más gondolatokról be-

szelnek. Ezek a szemelvények arról tanuskodnak, hogy a rettenetes emlékü forradalom kitörésének leghathatósabb támogatói egyes sajtóorgánomok, egyes sajtóbetyárok voltak. De ezt a vádat nem akarják megérteni, meghallgatni, hanem a hazafiság ma annyira népszerű palástját vetvén vállaira, honfiburól zengenek elégiákat, feledik és feledetni akarják, hogy a honfibu és honfibanat részesei, okozói valának.

Feleljen mindenki — mondja az ügyész —, feleljenek a lapok is, melyek a legcsekélyebb mértékben is uszályhordozói, hajlongó udvaroncái, mindenre kapható bérencei voltak a nemzet megsemmisítését előidéző gyászerhes napoknak. Járják meg a maguk canossáját s ha ez nem lesz pusztlulásuk, hanem megtisztulásuk, megigazulásuk, akkor talán meg fogjuk érteni, el fogjuk hinni, hogy nekik is szabad hazafias hangon szólni, nekik is van joguk ehhez a földhöz, melyhez egykor hűlenné váltak. A büntudattal kezdődik a megbánás, vezekléssel a megtérni kívánás; míg ezeknek jelei nem mutatkoznak, nem lehet megbocsátás, csak bűnhődés a tettek jutalma.

osztrák csendőr mutatkozott a falu határában, azonban csakhamar visszavonultak. Rinek francia kapitány, az antantmisszió tagja, kevéssel azután autón megjelent a főszolgabírónál és közölte, hogy a tervezett átadás bizonytalan időre elmarad.

Ostenburg őrnagy Sopron katonai parancsnoka.

Sopron, aug. 29.

A város utcáin a késő délutáni órákban plakátok tudatták, hogy Ostenburg őrnagy, Sigray Antal gróf fő kormánybiztos rendeletére átvette a város parancsnokságát.

Ágfalván erősítést kaptak az osztrákok.

Sopron, aug. 30.

Bécsújhelyről a hétfői összejövetel hírére 100 tengelyes vonatot indítottak Ágfalvára, mely oda kedden dél felé érkezett meg 500 csendőrrel. 45 kocsi hozta a legénységet és 2 nyitott waggon páncélautót. A csendőrség Ágfalva határában ütött tábor. A községben egyébként nyugalom uralkodik, a községi jegyző állítólag eltűnt.

Vas megye nyugati részeiből kiverték az osztrákokat.

Sopron, aug. 30.

Mig Sopron megye nyugati vidékén általában helyreállott a nyugalom és csak az újabb demarkációs vonal két oldalán néznek egymással farkasszemet a magyar és az osztrák csendőrök, addig Vas megye érintkezési területein az elkeseredett lakosság folytatja harcát a megszálló osztrákokkal szemben.

A felsőőri járásban már egy szál osztrák sincsen, valamennyien visszavonultak az osztrák határon túra.

Gyanafalván a kivonulás előtt tüzokat szedtek, így magukkal vitték a körjegyzőt, körorvosát és a községnek néhány más tekintélyes polgárát.

Összejövetel Szentléleknel.

Sopron, aug. 30.

Németújváron angol kiküldött jelentette az oltani antantmisszióknak, hogy Szentléleknel katonaviselt parasztokból alakult 80 főnyi fegyveres tömeg megtámadta az osztrák csendőröket és a velük jött civileket, akik heves puskaüz után visszavonultak. Az összejövetel helyén 13 sebesült és halott maradt.

Harcok Pinkafőn és Rábafüzésen.

Sopron, aug. 30.

Pinkafőn erős harc folyt, de a hírekkel ellentétben, melyek számos halotról tudósítanak, csak 2 halott és néhány sebesült van.

Rábafüzésen az osztrák csendőrség megtámadta a mi vándorségünket és elfoglalta Rábafüzést. A vándorségnek fegyveres fölkelők siettek segítségükre és erős puskaüz után visszafoglalták Rábafüzést. Itt is van néhány halott és sebesült.

Mit mondanak a megszállás elől menekülők?

A menekülők egyhangulag megerősítik a hírt, hogy a már osztrák megszállás alatt lévő területek számos községében

ki van tűzve a vörös zászló.

Az osztrák csendőrség a legpéldásabb fegyellemmel vonult be és politikai demontációba nem bocsátkozott. Savanyukútra vasárnap reggel 500 ember érkezett, Csákvárra 100, Kaboldra 16, Franknóra 8. A csendőrök mögött azonban csakhamar mindenütt feltűnédeztek a vörös zászlós fegyveres civil csapatok, többnyire bécsújhelyi és bécsi suhancokból összeállva. Savanyukútra 2 teli vaggóna való ér-

Nyugat-Magyarország ellenáll.

A lakosság fegyveres felkelése. Az átadandó terület egy részét ideiglenesen megszállva tartjuk. Osztrák hajlandóság a meg-egyezésre. Megakadt a vasúti forgalom.

Azon a területén Nyugat-Magyarországnak, melyet a frianoni békeszerződés értelmében kiűrtettünk, az utolsó pillanatban a lakosság öntudatra ébredt és ellenállott a megszállásnak. A hivatalos Magyarország könnyező szemmel, fájó lélekkel hagyta el őrhelyét ott nyugaton, hogy utat engedjen a magát testvérek nevező megszállónak, a báránybőrbe öltözött farkasnak, a vigyorgó arcú vörös embernek, mely mohó étvágygal, kapzsi vággyal vetette magát a védtelenné hagyott prédára. De a németnek, horvátnak, vendnek mondott „testvér“, kinek „felmentésére“ sietett az osztrák zsoldos had, arcába vágott a vakmerőnek és oda kiáltotta: magyar vagyok és magyar akar maradni.

A magyar katona elvonult, mert így parancsolák az antánt hatalmak, de a német, a horvát, vend anyanyelvű, de erősen magyar szívű és érzületű lakosság nem hagyta magát a gyermekjáték módjára banni, nem megy oda, hova a hatalmak parancsa kívánja, hanem a mienk akar maradni.

Az augusztus 28—29-iki nyugat-magyarországi eseményekről 29-én délután külön kiadásban számoltunk be, vidéki olvasóink tájékozására itt közöljük időrendi sorrendben az eseményeket:

Vasvillával verték ki az osztrákokat.

Sopron, aug. 29.

Az osztrák csendőrsztagok, miután csapataink a nyugat-magyarországi első kiűrtési zónát elhagyták, vasárnap hajnali 3 órakor bevonultak Lajtaújfalu és Lajtaszentmiklósrá, majd Savanyukúton keresztül folytatták útjukat Pinkafő felé. A benyomuló osztrák csendőrséget a legtöbb község néma csendben fogadta. Le-függönyözött ablakok mutatták, hogy a határszé-

német és horvát lakosság is milyen gyűlölettel fogadja az osztrák impériumot.

Pinkafőn a bevonuló osztrák csendőrséget az elkeseredett lakosság kasszával, kapával és vasvillával várta. Fél óráig tartó harc fejlődött ki, melynek végén a fegyverrel küzdő osztrák csendőröket kiverték Pinkafőről.

Lajtaújfaluiban a csendőrök után vörös zászlóval haladtak az Ausztriához tartozó kommunisták. A lakosság rémülten rejtőzködött el a bezárt házakba. A bolsevikok rengeteg vörös zászlót hoztak magukkal, soraikban ott voltak többen a magyar „emigránsok“ közül, vezérük Lézer, Sopron város volt vörös diktátora.

Nyugat-Magyarország lakossága fegyveres ellenállásban tör ki.

Sopron, aug. 29.

Soprontól északnyugatra magyar csapatok álltak kiűrtett területein a magyar hatóságok eltávolítása után az előnyomuló osztrák csendőrséget megtámadták. A felkelők, akik a környékbeli lakosokból verődtek össze, az osztrák csapatokat néhány óra hosszai tűz alatt tartották. Eközben automobilon arra jött Davy osztrák tartományi főnök két antánt tiszt kíséretében. A felkelők az automobilt és a benne ülőket feltartóztatták. Gróf Sigray fő kormánybiztos megkeresésére a feltartóztatottakat csapataink kiszabadították.

A lakosság megrongálta a vasúti síneket.

A vasúti forgalom Bécsújhely, Ebenfurt és Kismarton felé átmenetileg szünetel, mivel csapataink elvonulása után

a felbőszült lakosság néhány ponton a vasúti síneket megrongálta.

Nagymartonban nincs osztrák.

Sopron, aug. 30.

A nagymartoni főszolgabíró jelenti telefonon, hogy a korai délutáni órákban néhány

kezett belőlük alig pár perccel az 500 főnyi csendőrcsapat után.

Valamennyien vörös szalagot hordtak a gomblyukban és a sapka mellett, németül és magyarul énekeltek az internacionálét és vastag csomagokból szórták az állomáson össze verődött nép közé az Embert és a Bécsi Magyar Ujságot. Az egyik vagon Savanyukuton kiürült, a másik pedig lejött Agfalváig, ahol a soproni felkelőkkel a gázos összetűzés történt.

Egy másik osztrák csapat Franknónádasdot szállotta meg és igen agresszíven lépett fel. A magyar felirású üzleti táblákat összetörték, betörték a község házára és megtámadták a hí magyar érzelmeiről ismert Benkő Szilárd községi jegyzőt, aki súlyos fejségek árán szabaddit csak ki üldözői kezei közül és Sopronba menekült.

Fosztogatnak az egész vonalon.

Sopron, aug. 30.

Beérkezett legújabb jelentések szerint a vasmegeyi vonalon az elkeseredett lakosság bandákká tömörült és guerilla harcot vív a belatalkodott osztrák csendőrséggel és kommunis-tákkal. Többhelyütt a kommunis-ták felgyújtot-ták a falvakat, az élőállatokat az osztrák csend-őrség asszisztálása mellett elhajtották.

Az újjongó Sopron.

Sopron, aug. 31.

Nyugat-Magyarország további kiüri-tése szünetel.

Ausztria tudvalevőleg nincs abban a hely-zetben, hogy anyagi követelésünket teljesítse és így a nyugat-magyarországi második zónát egyelőre nem őrítjük ki.

Nem kapott ultimátumot a magyar kormány.

Bécs, aug. 30.

A bécsi lapok ama jelentéseivel szemben, melyek szerint a magyar kormány ántánt-demarsot, sőt már ultimátumot is kapott a nyugat-magyarországi kérdés miatt, diplomáciai körökből veit értesülés alapján közöljük, hogy ezek a hírek teljesen alaptalanok s itt sem a kormány, sem az ántánt képviselői nem tudnak róla.

„Esküszöm hektek, hogy én Sopront élve el nem hagyom.”

A Sopronvármegye írja: Osztienburg órnagy bevonulásakor végeláthatatlan hatalmas tömeg lepte el a Széchenyi-teret és a város minden irányából még mindig hőmpölygött az emberáradat. Az utcákon mindenütt megszünt a forgalom, az üzletekét bezárták, az egész város a Széchenyi-téren volt, ahol az összes ablakok, erkélyek szorongó emberekkel teltek meg. Magyar ruhás asszonyok, leányok álltak sorfalat. Szüntelen dörgött az éljenzés és valóságos virágosó árasztotta el a kormánybiztos és a délceg csendőroket. A házak ablakaiból derékig kihajoltak az emberek, úgy lobogtatták szüntelen kendőiket. Könnyes, örömteljes szemek simogatták minden oldalról a csendőroket...

Ott volt mindenki — írja tovább a lap —, a város egész lakossága, polgárok, munkások, férfiak, nők, mindenki ott volt s ha az ántánt, akinek kezébe van letéye Sopron sorsa, olvasni tud a lelkes, kipirult arcokról, könnyes szemekből s az elkeseredésből, ököibe szorított kezekből — Sopron magyar fog maradni...

A földreform végrehajtási utasításának ismertetése.

(Folytatás.)

Ingatlaneldarabolás tárgyában.

Az Országos Földbirtokrendező Biróság az ingatlaneldarabolásokat közérdekű földbirtokpolitikai célok szempontjából veszi vizsgálat alá. A vizsgálat eredményéhez képest a tervekre és szerződésekre nézve megfelelő módosítást vagy pótlást rendelhet el, s az ingatlaneldarabolás foganatosítását részben vagy egészben megtilthatja.

Ha az Országos Földbirtokrendező Biróság azt látja, hogy az egész ingatlaneldarabolást, vagy annak egy részét közérdekből ki kell venni a magántevékenység köréből, kimondhatja, hogy az ingatlanra vagy egy részére nézve az állam elővásárlási jogát gyakorolja.

Az Országos Földbirtokrendező Biróság határozatában megállapítja, hogy az elővásárlási jogot az állam az egész ingatlanra, vagy annak melyik részére gyakorolja.

Vita esetében az Országos Földbirtokrendező Biróság állapítja meg, hogy a felek között létre jött, s az Országos Földbirtokrendező Biróság rendelkezéseivel esetleg ellenkező megállapodások mennyiben vesztették el hatályukat.

Ellenőrzés foganatosítása.

Az eldaraboló, az ingatlaneldarabolás ellenőrzésével megbízott közegnek köteles a szükséges felvilágosításokat megadni és az ingatlanok és tartozékainak megszemlélését, felmérését, vagy feltételét lehetővé tenni. Énnél fogva a gazdasági felügyelőség, vagy erre a célra az Országos Földbirtokrendező Biróság, vagy a földmivelésügyi miniszter által kiküldött közeg a szükséges felvilágosításokat kérheti, szemlét, felmérést, vagy felvételt foganatosíthat és evégből szükség esetén karhatalmat is igénybe vehet. A gazdasági felügyelőség kivételével minden más kiküldött közeg megbízatását kívánatra a megbízó hatóság iratával igazolni köteles.

(Folytatás a legközelebbi számbunkban.)

Eladó
Laki-utca 25. számú ház
kerttel, gazdálkodásra is alkalmas,
továbbá
Eötvös-utca 22. számú ház.

Értekezni lehet dr. Vathy Gábor ügyvédi irodájában.

HIREK.

**Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy Isteni örök igazságban.
Hiszek Magyarország feltámasztásában.**
Amen

— **A felpéczi tűzkárosultak feisegítésére két lelkes hajadon fáradozásának eredményeként nyugtázhatunk ismét egy nagyobb összeget. Schmiéd Magda és Kurs Emma hosszuvölgyi hajadonok, női lelkek finom érzékenységgel átértékelték a pusztító elemek által sújtott felpéczieket kiáltó jajszavát és fáradtságot nem kimélve, házról-házra járva igyekeztek gyakorolni a női lelkek legszebb hivatását, a jótékonyt. Tették ezt nem hangos szóval, de szerényen, csendben, még nevüket is elhallgaták volna, ha ez közben tudomásunkra nem jut. Schmiéd Magda és Kurs Anna nevét mi írjuk ide, mint a nemesen érző női lelkek példányképeit mások okulására s a mi hálnak némi képeni lerovására. A jó Isten pedig, ki a jótetteket számon tartja, bizonyonnyal atyailag fogja jutalmazni velük együtt mindazon kegyes sziveket, kik nyomorgó testvéreik fölsegítésére siettek. Adakozzék a következők hosszuvölgyi lakosok: özv. Szántó Gáborné 100 K, Schmiéd Magda 50 K, Klein János 50 K, Lang József kádár 40 K, Czerbusz János, Schmidt János, Veier Lajos, Schindelberger József 20—20 K, Kling József, Belina József, Lang József, Holl János baka, özv. Holl Józsefné, Lang János, Holl József, Klein György, Klein János, Kling István, Ninz János, Szabó Istvánné, Schmiéd József, Klein Károly 10—10 K, Veisz István, Tomasi Ferenc, Lang József (paraszt), Tóth Ferenc 6—6 K, Lang István, Krimmel József, Molnár Lajos, Kulcs Jánosné, Gerencsér István, Bogár János, Schmidt Józsefné, Gerencsér István 5—5 K, Klein István, Klein Jánosné, Tomasi Istvánné, Scherempecher Józsefné, Sziráki Bözsi, Czimmermann Károly, Müller János 4—4 K, Gáspár István 3 K, Perka István 2 K. Összesen 561 korona s ezzel összes eddigi gyűjtéseink eredménye: 9267 K 60 f.**

— **Nyugat-Magyarországon a tisztviselők megkapják szeptemberi fizetésüket.** A minisztertanács legutóbb elhatározta, hogy az elcsatolandó területeken lévő állami tisztviselők szeptember havi illetményeiket még az elcsatolás befejezése előtt az illető állampénztárakból megföld nyugtázvány ellenében felvehessék. Erre vonatkozólag a pénzügyminisztérium az állampénztáraknál táviratilag intézkedett.

— **Zene-iskola.** A városi zene-iskolában a beiratkozás szeptember 1-én megkezdődött. Beiratkozni lehet naponként délután 2—4-ig Gáty Zoltán igazgató lakásán, Bástya-utca 34. szám alatt.

— **Üzennek az Osztienburg-legények.** Egyik soproni lapból olvastuk a következő kedves sorokat: A negyvennyolcas kaszárnya előtt megállóit néhány Osztienburg-csendőr. Őlas termetű, de gyerekarcu, mosolygós képtű legények. Nincs az a csüggedés, az a reménytelenség, ami erőre ne kapna ettől a mosolytól. „Szerkesztő úr, kérjük szépen, nagyon erős a szolgálat, a posta se jó, nem tudunk levelet írni. Irja meg, üzenje meg helyettünk a dunántúli meg a székely kislányoknak, hogy tiszteljük őket és egészségesek vagyunk és egészségesen hazamegyünk nemsokára, ha majd itten tiszta lesz a levegő. Mert tiszta lesz ám! — tették hozzá nagy bizakodással. Dunántúli lányok, székely lányok, ime itt van: megüzenjük mi is, olvassátok.

— **Hirdelmény.** A téli tüzelőanyag-szükségletet a lehető legkisebb áron biztosítandó, próbaképpen egy waggon géptözeget rendeltem, hogy a tőzeg a közönség által fűtésnél, fűtésnél kipróbáltsáék és amennyiben az a célnak megfelel, a drága szénét pótolja. A géptözeg használható a tüzelőszervezetek átalakítása nélkül: 1. lokomobilok, gőzek és stabilgépek kazánjaiban; 2. házi tüzelésre bármilyen rendszerű kályhákban, takaréktüzhelyekben és központi fűtési berendezésekben; 3. téglagyárak, cementgyárak és mésztegetők kemencéiben. A kiosztásra kerülő géptözeg melegfejlesztő képessége légszáraz állapotban (ahogyan forgalomba kerül) 3200—3600 kalória. Ezt a tényt hazai vizsgálatokból állapították meg. A közönség jól fel fogott érdeklődni felhívok tehát mindenkit, hogy a napokban beérkező és a városi fahivatal által a városmajorban 50 kg.-mos adagokban szétosztásra kerülő géptözeget tegyen kísérletet és amennyiben a tőzeget fűzési és fűtési célokra alkalmasnak találják, azt a városi fahivatal vezetőjével közöljék, hogy a rövid szállítási határidőre való tekintettel a téli szükséglet beszerzése iránt mielőbb intézkedhessem. A tőzeg megérkezését dobszó útján fogom a közönséggel tudatni. Dr. Tenzlinger polgármester.

— **Mi tud róla?** Szűcs Pál, aki a 76. gyalogezred II. századában szolgált az északi harctéren, 1915 március 8—20-ika között elült. Mindenkül, de különösen a volt hadifoglyokat kéri Szűcs Dénes (Kisfalud, u. p. Mihályi), értesítsék őt, ha tudnak valamit róla.

— **Felhívás.** Felhívom a város érdekelte ház- és telektulajdonosait, hogy házaik és telkeik előtti kavicsolt járdáikat folyó évi szept. hó 10-ig kavicsolt töltsék fel, mert ellenesetben a hatóság az építési szabályrendelet 2009. §-a értelmében a tulajdonosok költségén fogja feltölteni. A kavicsolt járdák feltöltéséhez szükséges kavicsot a város ingyen bocsátja az érdekeltek rendelkezésére. Az ingyenkavicsról szóló utalványok a városi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt átvehetők. Dr. Tenzlinger polgármester.

— **Találtatott** 1 darab kulcs és egy Veichholt józsefné névre kiállított adókönyv, benne pénz. Igazolt tulajdonosa jelentkezék a rendőrségnél!

— **Vérhasjáróvály Zalaegerszegen.** Zalaegerszegen és Zalamegye több községében a vérhasjáróvály egyre nagyobb mérvet ölt. Zalaegerszegen eddig 62 megbetegedés történt, amelyekből 8 halállal végződött. Zalaszentlőrincen 22 megbetegedés és 2 halálest volt. Azonkívül még számos községben fordult elő megbetegedés.

— **Felannyi a tengeri termésünk, mint tavaly.** A legutóbbi termésjelentés becsülete a cséplés bevégezéséről. A kenyérmagvak minősége jó. A szárazság kedvező volt a betakarítási munkálatokra. Nem úgy a tengerre és burgonyára. A késői szörványos esők nem javítottak a tengerin s ennek az a következménye, hogy az idén felannyi tengeri termék, mint tavaly. A burgonya is erősen megsínylette a szárazságot, hét millió mázsával termelt kevesebb az előző évinél. A kerti vetemények általában gyengén állanak, a bab hozama nagyon gyenge, szintúgy a lencse és bukkönyé is. A borsó elég jó. A komló középtermést hozott. A köles, tatárka, cirok szintén gyengén fejlődtek. A dohány levelei aprók maradtak, a kender és len is gyenge. A lőhere két kaszálat adott. A gyümölcstermés is gyenge és férgecs. A dinnyetermés közepes. A szőlőtermés különböző az egyes szőlőteremtő területeken.

— **Megindul a forgalom Magyarországon és Jugoszláviá között.** A Bafánya és Bácska kiürítése következtében a Magyarország és Jugoszlávia közötti vasúti forgalom megszakadt, mert Kelebia és Szóreg eddigi határállomások magyar impérium alá kerültek és így a vámvizsgálatra vonatkozólag új megállapodást kell létesíteni. Átmenetileg a forgalmat csupán a pozsony-budapest-belgrádi gyorsvonattal bonyolítják le. A legközelebbi napokban tárgyalás indul meg a két állam vasúti megbízottai között az újabb technikai kérdések megoldása ügyében. Ennek befejezése után a két állam között ismét megindul a forgalom.

— **Hadifoglyaink kicserélése hamarosan megkezdődik.** Az orosz szövettel történt megállapodás következtében hadifoglyaink kicserélése minden valószínűség szerint hamarosan meg fog kezdődni. Összesen 420 kommunisztát adunk ki az oroszoknak és ezeknek ellenében, végre hazakerülnek a magyar hadifoglyok, elsősorban pedig a különböző fogházakban sanyargatott túsok. Egy németországi városban lesz felállítva a cserefogoly tábor. Ezen táboron keresztül fog megtörténni a kommunisták és a magyar túsok kicserélése. A kicserélés nemzetközi vöröskereszt bizottság ellenőrzése alatt áll. Hir szerint minden ötven kommunista ellenében öt-száz magyar túszt kapunk vissza. A vöröskereszt buzgósgát illeti az elismerés, hogy valamennyi magyar túsztól aláírt levél jött, amely arról ad hírt, hogy élnek és boldogan várják hazatérésüket.

— **Az uzsora megtekezése** céljából a kaposvári kamara arra kéri az illetékes törvényeseket, hogy az uzsora miatt jogerősen elítéltek nevét, lakását stb. közöljék a kamarának.

— **Kérelem.** Azon úr, aki aug. 25-én bizonyos hivatalban 726 koronát elfeledett megfizetni, a kellemetlenség elkerülése céljából kéretik, hogy a fenti összeget az illető hivatalnok kezéihez juttatni sziveskedjék.

— **Utazási igazolvány kényszer.** A kormány elrendelte, hogy Nyugat-Magyarország azon községeiben, melyeket a csendőrség és vámőrség ideiglenesen még megszállva tartanak, az utazási igazolvány kényszer életbe léptessék. E szerint augusztus 31-től kezdve csak oly egyének utazhatnak, akik a községi előjáróság által kiállított bizonyítvánnyal igazolják, hogy utazásuk indokolt és sürgősen szükséges.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zálavay Sándor.

Pápa, 1921 Főiskolai könyvnyomda.

Szántóföld-bérbeadás.

A pápai református egyház, a tulajdonát képező, Adásztével határában fekvő Seregelyné-féle **12 (tizenkettő) hold (1200 □-örelvel sz.) szántóföldjét** 1922 Szent Mihály naptól kezdődő hat évre haszonbérbe adja, zárt írásbeli ajánlat alapján.

A bérbelni szándékozók zárt írásbeli ajánlataikat **f. évi szeptember 11-ig** adhatják be a pápai református lelkesi hivatalhoz. A bérért haszonbér buzában, vagy rozsbán fizetendő ki 1200 □-öltre esetleg, ehelyett azonban az egyház a bérlettel a mindenkor piaci árat is kérheti. Az egyháztanács fenntartja azt a jogát, hogy az ajánlattevők közül szabadon választ.

Önkéntes árverés.

A Veszprémi-út 52. szám alatt, az országos vásártérrel szembeft fekvő

Petőfi-vendéglő

1921. évi szeptember hó 11-én délután 3 órakor a helyszínen nyilvános magán-árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatik. A helyiség áll 3 kocsmahelyiség, söntés, pince, 3 lakoszoba, két konyha, két istálló és egy cserepes magtárból, 1800 □-öl területtel együtt.

Árverési feltételek meg tudhatók dr. Vathy Gábor ügyvédi irodájában.

Csépléshez

Motorbenzin	Gépolaj
Motorhengerolaj	Gőzhengerolaj
Sárga gépszir	Gyanta
Csapágyfém	Gépszij
Ponyva	Varrószij
Zsák	Klingerit
Mérlegek	Asbest Pakolások

békebeli minőségben garanciával raktárról azonnal kaphatók

Hütter Vilmos

műszaki és gépkereskedőnél.
„Lister“ angol motorok magyarországi képviselete.
PÁPA, Fő tér 17. Telefon 121.

Eladó korcsma.

A pápai járás egyik nagyobb községében egy igen jó forgalmu

korcsma,

melyhez jó lakás, mészárszék, szatócsüzlet és 4^{1/2} hold föld is tartozik.

eladó.

Felvilágosítást ad dr. Lusztig Sámuel pápai ügyvéd Rákóczi-utca 1. szám.

Hornyolt cementeserép

kapható

KUNT TESTVÉREK

épitőmestereknél PÁPA, Kertsor-utca 27.

ELSŐ KERESZTÉNY BIZTOSÍTÓ INTÉZET Rt.

amely kizárólag keresztény és nemzeti alapítás, elfogad olcsó díjtételekkel és kedvező feltételekkel **tűzbiztosításokat, jégbiztosításokat, betöréses-lopás biztosításokat, élet- és népbiztosításokat.**

Más társaságnál érvényben levő biztosításokat teljes felelősség mellett vesz át.

Igazgatóság:

Budapestén, IV., Fővárosi-tér 2., féleml.

Főkirénelítési székhelyek: Budapest, Győr, Debrecen.

Kirendeltetési székhelyek: Szombathely, Kaposvár, Szigetvárvár, Szeged, Eszék, Pécs, Kápolnabánya, Nyíregyháza, Egér, Csécs, Kecskemét és Pápa.